Redacţiunea, Administraţiunea Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefran.(?)ate nu se primescŭ. Manus(?)p(?)e nu se retrim.(?)ŭ!
Birourile de anunciuri.
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă si învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 134. Braşovŭ, Sâmbătă 18 (30) Iunie 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe şése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Braşovŭ, 17 Iunie st. v. 1888.

Prinţulŭ moştenitorŭ Rudolfŭ şi-a terminatŭ călĕtoria sa în Bosnia şi Herţegovina. Pretutindenĭ prinţulŭ a fostŭ primitŭ în modulŭ celŭ mai simpaticŭ de către poporaţiune.

Bosniacii şi Herţegovinenii sunt mulţumiţĭ cu îngrijirea ce se dă desvoltării şi intereselorŭ lorŭ de către administraţia provinciilorŭ ocupate. Póte că şi posiţiunea esceptională a acestorŭ provincii a contribuitŭ ca guvernulŭ comunŭ sĕ-şĭ dea aşa mare silinţă spre a introduce acolo o administraţiă cum se cade, dér faptŭ este că stările ce s'au creatŭ de unŭ şirŭ de anĭ poporaţiunei din Bosnia şi Herţegovina au devenitŭ pentru ea fórte suportabile.

Inainte cu vr'unŭ anŭ şi jumĕtate ne spunea unŭ oficerŭ, care a trăitŭ în Bosnia timpŭ mai îndelungatŭ, că décă vorŭ merge lucrurile totŭ aşa înainte cu cea mai mare cruţare a intereselorŭ culturale şi economice ale poporaţiunei slave şi mahomedane, atuncĭ peste vreo 5—6 anĭ Bosniacii ne vorŭ întrece pe noi Ardelenii în tóte privinţele.

Este durerosŭ a-o mărturisi, dér nu e decâtŭ curatulŭ adevĕrŭ, că în Bosnia şi Herţegovina s'a întrodusŭ o administraţiune dréptă şi binefăcĕtóre, că acolo se respectă legile, şi interesele poporului, pe când la noi în Ardélŭ aḑĭ de orĭ şi ce se póte vorbi, numai de acéstă respectare nu.

Şi totuşĭ se plângea mai deunăḑĭ „Pesti Naplo“ asupra inginerilorŭ şi architecţilorŭ austriacĭ, carĭ au făcutŭ la Rosalii o escursiune în Bosnia, pentru că au vorbitŭ în publicŭ cu însufleţire de „spiritul adevĕratŭ austriacŭ,“ ce conduce guvernulŭ Bosniei. Fóia unguréscă cerea ca pentru completa fericire a provinciilorŭ ocupate sĕ domnéscă acolo în egală mĕsură şi „spiritulŭ maghiarŭ,“ manifestându-se prin acéstă caracterulŭ lorŭ dualistŭ.

Nu voimu sĕ cercetămŭ décă creaţiunile din Bosnia au fostŭ pĕtrunse numaĭ de spiritŭ austriac şi décă ministrulŭ Beniaminŭ Kallay, care este Maghiarŭ din creştetŭ până 'n tălpĭ, n'a băgatŭ într'însele şi ceva spiritŭ maghiarŭ. Dér fără a voi sĕ prémărimŭ spiritulŭ conducĕtorŭ alŭ guvernului bosniacŭ, întrebămŭ: cum vine, că aicĭ în Ardealŭ, unde domnesce numai spiritulŭ maghiarŭ în administraţiă stămŭ aḑĭ mai rĕu ca Bosniacii, că poporulŭ nostru nu este mulţumitŭ cu tractarea ce-o întêmpină şi cu îngrijirea ce i se dă pe tĕrêmulŭ culturei orĭ alŭ intereselorŭ sale economice?

„Dintre unŭ milionŭ şi 336 mii de locuitorĭ ai Bosniei — esclamă „Pesti Naplo“, — nu suntŭ nicĭ cincĭ la sută, carĭ sĕ aibă cunoscinţă de aceea, că guvernulŭ acestorŭ ţĕrĭ este austro-ungarŭ, ei cunoscŭ numai pe „Austrianchii“; despre Maghiarĭ vorbescŭ aşa, ca despre Francesĭ, Englesĭ séu despre altă naţiune. Acésta trebue sĕ înceteze şi încă astfelŭ, că la tóte ocasiunile festive când se arboréză stégulŭ negru-galbĕnŭ pe clădirile publice sĕ fiă aşeḑatŭ lângă elŭ şi stégulŭ ungurescŭ!“

Fiă aşa cum doresce „Pesti Naplo“; dér cum remâne cu faptulŭ că Bosniacii n'au simpatii pentru Ungurĭ şi că vorbescŭ numai de „Austrianchii“? Cu sila nu se póte câştiga simpatia unui poporŭ şi fâlfâirea stégului ungurescŭ pe lângă celŭ împĕrătescŭ pe zidurile publice bosniace póte da o espresiune esterióră caracterului dualisticŭ alŭ monarchiei, dér nu credemŭ că va înmulţi procentele acelorŭ Bosniacĭ, carĭ sĕ vorbéscă cu simpatiă de Ungurĭ.

Pentru ca sĕ sêmţă Slavii bosniacĭ acésta simpatiă ar trebuì înainte de tóte ca „spiritulŭ maghiarŭ“ sĕ-şĭ câştige popularitate la Slavii din Ungaria, ar trebui sĕ se ducă vestea în tótă peninsula balcanică, că administraţia unguréscă este în adevĕrŭ dréptă echitabilă şi binefăcĕtóre pentru tóte popórele nemaghiare.

Dér aşa ce se afle Bosniacii? Că fraţilorŭ lorŭ din Ungaria li se impune pe tóte terenele limba maghiară, că statulŭ nu contribue cu nimicŭ pentru înaintarea culturii lorŭ, că interesele lorŭ economice suntŭ urgisite, că de aceea domnesce între ei cea mai mare nemulţămire?

Décă guvernulŭ ţĕrii ungurescĭ ar fi condusŭ celŭ puţinŭ de atâta spiritŭ de dreptate şi de echitate faţă cu naţionalităţile, de câtŭ se conduce guvernulŭ actualŭ din Austria, atuncĭ de sigurŭ că s'ar fi dusŭ vestea bună despre Ungurĭ şi în Bosnia şi nu s'ar vorbi acolo numai de „Austrianchii.“

Deschiderea dietei prussiane.

In 27 Iunie a. c. s'a sĕvĕrşitŭ asemenea cu mare pompă deschiderea dietei prussiane de către noulŭ Domnitorŭ alŭ Prusiei. Nicĭ principii germanĭ, nicĭ membrii consiliului federalŭ n'au luatŭ parte la acéstă solemnitate. Numai miniştrii şi demnitarii Prusiei. Inaintea Regelui Wilhelm II au fostŭ purtate insemnele Prusiei. Generalulŭ Blumenthal a purtatŭ de astădată stégulŭ galbenŭ prusescŭ cu vulturulŭ negru. După elŭ mergea mareşalulŭ Moltke îmbrăcatŭ în mantaua purpuriă a cavalerilorŭ din ordinulŭ vulturului negru. Imediatŭ după Moltke venea Regele.

Totŭ Bismarck i-a predatŭ lui Wilhelm II *discursulŭ tronului*, care în liniamentele principale este de următorulŭ cuprinsŭ:

După ce regele amintesce perderea durerósă a tatălui sĕu, mulţumindŭ pentru doveḑile de simpatiă ce i s'a datŭ din incidentulŭ morţii sale, ḑice că a adunatŭ pe representanţii Prusiei spre a depune înaintea lorŭ *jurĕmêntulŭ pe constituţiă*, pe care promite că o va păzi cu tăriă neatinsă şi că voiesce sĕ guverneze în consonanţă cu constituţia şi cu legile. „Aşa se îmĭ ajute Dumneḑeu!“

După depunerea acestui votŭ solemnelŭ, mesagiulŭ amintesce că împĕratulŭ Wilhelm I a creatŭ Prusia de astăḑĭ, realisândŭ nisuinţa poporului prusianŭ spre unitatea naţională. Tatălŭ sĕu, împĕratulŭ Fridericŭ şi-a însuşitŭ politica şi opera bunicului sĕu şi elŭ (Wilhelm II) e decisŭ a-i urma pe acéstă cale pe terêmulŭ guvernării Prusiei ca şi în politica imperială.

Ca regele Wilhelm I voiesce şi Wilhelm II conformŭ votului sĕu sĕ respecteze fidelŭ şi conscienţiosŭ drepturile parlamentului şi sĕ le scutéscă, asemenea şi drepturile constituţionale ale corónei.

„Departe de mine — continuă mesagiulŭ — de a voi sĕ neliniştescŭ încrederea poporului în continuitatea stărilorŭ nóstre legale prin nisuinţe pentru *estinderea drepturilorŭ corónei*. Esistenţa legală a drepturilorŭ mele, pe câtŭ timpŭ va fi respectată, ajunge spre a asigura vieţei de statŭ acea mĕsură a *influinţei monarchice*, de care are trebuinţă Rusia, conformŭ desvoltării sale istorice, a compunerei sale de aḑĭ şi a posiţiunei sale în imperiu şi conformŭ sentimentului şi obiceiurilorŭ poporului. Sunt de părere, că constituţia nóstră cuprinde o folositóre şi dréptă împărţire a conlucrărei diferiţilorŭ factorĭ în viéţa statului şi de aceea o voiu ţiné şi păzi, nu numai din causa votului ce l'am datŭ“.

Mai departe asigura Wilhelm II, că va oferì scutulŭ sĕu regescŭ tuturorŭ *confesiunilorŭ religióse* din ţéra sa, ca sĕ-şĭ pótă esercita liberŭ credinţa lorŭ. Cu deosebită mulţămire a vĕḑutŭ, că nouele legĭ politice-bisericescĭ au contribuitŭ de a face mai apropiate raporturile *statului* către *biserica catolică* şi capulŭ ei spiritualŭ. „Mĕ voiu nisui a susţiné pacea bisericéscă în ţéra mea“.

Amintesce apoi mesagiulŭ reforma *administraţiunei interióre* şi regele promite a contribuì ca nouele instituţiunĭ salutare sĕ fiă completate şi întărite. Cu privire la *finance* regele ţine tare la tradiţiunile vechĭ ale Prusiei. Elŭ află visteria statului într'o stare mulţamitóre şi favorabilă, care concede a face începutulŭ cu *uşurarea dărilorŭ comunelorŭ* şi a *claselorŭ poporaţiunei mai puţinŭ avute*. Este voinţa regelui ca acestŭ scopŭ sĕ se urmăréscă mai departe. Amintesce apoi de nenorocirile elementare, mulţumindŭ celorŭ ce au datŭ ajutorŭ poporaţiunei bântuite de ele.

In fine esprimă mesagiulŭ speranţa, că va succede ca printr'o comună conlucrare a lui cu parlamentulŭ sĕ se înainteze bunĕtatea ţĕrii şi câtŭ pentru datoriile ce le-a luatŭ asupră-şĭ asigură, că are înaintea ochilorŭ cuvêntulŭ marelui Fridericŭ, că *în Prusia Regele este celŭ dintâiu servitorŭ alŭ statului.*

„Standard“ despre pace.

Intr'unŭ articulŭ de fondŭ scrie *„Standard“* din Londra următórele:

„Décă trăsura fundamentală a mesagiului împĕratului germanŭ este susţinerea păcii, de ce atuncĭ Europa nu póte sĕ se lapede de orĭce îngrijirĭ şi fiăcare sĕ se devoteze în linişte ocupaţiunilorŭ sale pacinice? Amŭ voi seriosŭ, ca tótă lumea sĕ chibzuiéscă asupra acestei întrebărĭ, dér ar fi o nebuniă a afirma, că îngrijirile, carĭ au neliniştitŭ în cursulŭ celorŭ doi anĭ din urmă în continuu lumea, n'ar mai avé acuma nicĭ o basă.

Limbagiulŭ pacinicŭ alŭ noului împĕratŭ e de mare preţŭ, până unde adecă merge elŭ, dér elŭ asigură numai, că sub domnirea sa, ca şi sub aceea a antecesorilorŭ sĕi, Germania nu va întreprinde nicĭ unŭ pasŭ agresivŭ. Cine a aşteptatŭ vre-odată dela Germania o politică agresivă?

Fără a pune în cestiune importanţă şi puterea Germaniei, trebue sĕ declarămŭ, că *nisce asigurărĭ de pace adevĕrate şi întemeiate pe hotărîrĭ durabile din partea Franciei séu a Rusiei ar fi fostŭ cu multŭ mai mângăiătóre, decâtŭ declarările împĕratului germanŭ.*

Décă cârmacii politicei germane arŭ crede în adevĕrŭ şi seriosŭ într'o pace îndelungată, óre ar continua ei atuncĭ colosalele pregătirĭ şi contribuţii de rĕsboiu, şi óre ar îndemna şi pe aliaţii lorŭ sĕ facă asemenea?

Imulţirea pe ḑi ce merge a armatelorŭ şi a înarmărilorŭ militare ne silescŭ de a privi orisonulŭ politicŭ cu continuă îngrijire. Numai atuncĭ vomŭ puté crede, că *furtuna de care ne tememŭ nu va isbucnì, décă Francia, Prusia, Austria şi Italia vorŭ începe a-şĭ sista colosalele înarmărĭ*, în locŭ de a le îmulţi pe fiă-care ḑi în tóte direcţiunile şi la fiăcare ocasiune. Numai atuncĭ se va puté vorbì de o *pace durabilă*.

Germania şi Rusia.

„Independinţa belgică“ primesce din Moscva o telegramă, pe care o confirmă şi organulŭ lui Bismarck, de următorulŭ cuprinsŭ:

„Ultimele comunicărĭ între curţile de *Petersburgŭ* şi *Berlinŭ* au luatŭ unŭ *caracterŭ de cea mai mare cordialitate*, şi nu mai încape îndoiélă, că cu ocasiunea suirei pe tronŭ a împĕratului Wilhelm II s'a sĕvĕrşitŭ *o apropiere între Rusia şi Germania.*

Prospectele unei politice de pace au produsŭ cea mai bună impresiune în cercurile bursei şi ale comercianţilorŭ“.

Oficiosulŭ ḑiarŭ *„Fremdenblatt“* face alusiune la sgomotulŭ ce a circulatŭ în ḑilele din urmă asupra unei apropiate *întrevederĭ între Wilhelm şi Ţarulŭ Alexandru*. Numita fóiă declară că de presentŭ cercurile bine informate, din Berlinŭ şi Viena, nu sciu nimicŭ despre un asemenea proiectŭ, dér adauge, că acésta n'ar eschide posibilitatea unorŭ întrevorbirĭ, angajate în secretŭ în privinţa acésta între cele două Curţĭ. In cercurile Curţii din Berlinŭ se crede într'adevĕrŭ, că décă nu s'au angajatŭ încă

negociărî, se potŭ începe în curêndŭ în privinţa unei întrevederî între cei doi suveranî. Totulŭ depinde de disposiţiunile ce va lua Ţarulŭ Alexandru pentru călătoriele sale de véră. Décă elŭ se va duce în Danemarca, întrevederea se va face într'unŭ portŭ alŭ Germaniei de Nordŭ, décă nu se duce la Copenhaga, întîlnirea e celŭ puţinŭ îndoiósă.

Totŭ „Fremdenblatt“ scrie în altŭ numĕrŭ că noulŭ împĕratŭ germanŭ are de gândŭ a pleca în prima jumĕtate a lunei lui Iulie dintr'unŭ portŭ germanŭ alŭ Mărei ostice la Petersburgŭ. Propunerea întrevederei celorŭ doi împĕraţî a venitŭ, se ḑice, dela împĕratulŭ Wilhelm însuşî, ér marele duce Vladimirŭ, care a asistatŭ la înmormêntarea împĕratului Fridericŭ în Postdam a comunicat'o Ţarului. Imediatŭ după sosirea marelui duce Vladimirŭ în Petersburgŭ a rĕspunsŭ Ţarulŭ, că va saluta cu mare bucuriă pe împĕratulŭ Wilhelm.

SCIRILE ḐILEÎ.

Se bucură şoviniştii din causă că inspectorului de scóle Horvath Laszlo i-a succesŭ sĕ înfiinţeze unŭ *asilŭ de copii* în *Sighişóra*. Asilulŭ s'a înfiinţatŭ cu concursulŭ „Kulturegyletului“, dela care va primi o subvenţiă anuală. Zadarnice opintirî! Sasii şi Românii din Sighişóra vorŭ rĕmâné în mânia ,,Kulturegyletului“ credincioşî naţionalităţii lorŭ.

*
* *

Medicululŭ primarŭ alŭ oraşului Braşovŭ, d-lŭ Dr. *Iosefŭ Fabriţius*, adreséză „Românului“ următórele rêndurî: „Ḑiarulŭ „Rumänischer Lloyd“ şi multe ḑiare române au adusŭ scirea, cumcă în Zizinŭ lângă Braşovŭ s'ar fi constatatŭ bóla Diphteritis şi că deschiderea sesónei balneare ar fi la 1 (13) Iuliu. Acéstă scire este neadevĕrată. Casurî de Diphteritis şi pojarŭ nu s'au ivitŭ şi cele puţine casurî de bólă de vĕrsatŭ care au fostŭ, au trecutŭ şi desinfecţiunea s'a sĕvêrşitŭ. Deschiderea sesónei balneare în Zizinŭ s'a hotărîtŭ în urma votului datŭ de primăria din Braşovŭ pentru ḑiua de 19 Iuniu a. c.“

* *
*

Dumineca trecută *elevele scólei de musică a d-nei Elena Mantsu* au datŭ *o producţiune* în casele d-lui I. Grama. Succesele ce le-au documentatŭ elevele pe piano-forte au fostŭ — precumŭ ni se raportéză — fórte mulţămitóre şi dovedescŭ că li-s'a datŭ o instrucţiune îngrijită. Programa, compusă din 14 numere, a fostŭ bine alésă şi a satisfăcutŭ pe deplinŭ aşteptărilorŭ părinţilorŭ şi óspeţilorŭ ce erau de faţă.

*
* *

Dela 1 Iulie până la 31 Augustŭ va funcţiona unŭ *oficiu postalŭ* în loculŭ de baia Homorodŭ, care va sta în legătură cu posta cariolă dintre Odorheiulŭ sĕcuescŭ şi Csikszereda.

*
* *

La 2 Iuliu vorŭ sosi la Orşova 15 inginerî, însărcinaţî de guvernulŭ unguréscŭ ca sĕ facă *planurile de detaliu* pentru lucrările de sfărîmarea stâncilorŭ şi pentru lucrările de regulare la cataracte şi la *Porţile de fier*.

*
* *

Consiliulŭ universitarŭ din Bucurescî a decisŭ ca diplomelorŭ de bacalaureatŭ (maturitate) ale tinerilorŭ din străinătate, carî vinŭ sĕ-şî urmeze învĕţăturile în scólele superióre din România, sĕ li se uşureze greutăţile de formă existente acum,

*
* *

Generalulŭ conte de *Schiffen*, comandantulŭ pieţei Berlinŭ, sosesce în Bucurescî spre a notifica M. S. Regelui urcarea pe tronŭ a împĕratului Wilhelm II. D. de Schiffen va fi însoţitŭ de unŭ adjutantŭ şi va fi primitŭ la castelulŭ Peleşŭ cu ceremonialulŭ obicînuit, scrie „Românulŭ.“

*
* *

Aflămŭ cu plăcere, scrie „Democraţia“, că d-şóra *Bilcescu* a trecutŭ cu mare succesŭ *primulŭ esamenŭ de doctoratŭ* la facultatea de dreptŭ din Parisŭ, obţinêndŭ numai bile albe şi elogiurî dela comisiunea esaminătóre.

SCIRI DIN AFARĂ.

„Românulŭ“ primesce următórea scire din Berlinŭ:

Căsĕtoria *principesei Victoria*, sora împĕratului Germaniei, cu *principele Alecsandru de Battenberg* este deja hotărîtă. Principele de Bismark, cu tóte piedecile şi consideraţiunile de ordine politică, carî s'ar fi pututŭ opune la acéstă căsĕtoriă, şi cu tóte nemulţămirile la carî ea ar da nascere la curtea din Petersburg, n'a mai esitatŭ acum nu numai de a se declara pe faţă în favórea ei, ci şi chiar d'a o sprijini cu autoritatea sa pe lângă împĕratulŭ.

*

Totŭ „Românului“ i se scrie din Constantinopole:

D. de *Nelidoff*, ambasadorulŭ Rusiei, a cerutŭ cu insistenţă mai acum câteva ḑile Sultanului, în numele chiar alŭ împĕratului Alexandru, ca Pórta sĕ se grăbéscă séu a plăti *despăgubirile de rĕsboiu* ce datoréză Rusiei, séu a ceda acesteia provincia Erzerum.

Sultanulŭ a rĕspunsŭ, că nu depinde numai dela elŭ, căcî este o comisiune financiară europénă pentru plata datoriilorŭ Turciei, ş'apoi Tesaurulŭ se află în lipsă de banî. Nu crede decî că aceste despăgubirî se potŭ plăti decâtŭ tocmai peste trei anî.

Décă Rusia însĕ crede, că trebue sĕ stărue mai multŭ în propunerea sa şi sĕ silescă pe Pórtă a primi, atuncî Sultanulŭ declară mai dinainte, că va recunósce de îndată pe principele de Coburg ca principe bine alesŭ alŭ Bulgariei.

Ambasadorulŭ Rusiei a rĕmasŭ fără nicî unŭ rĕspunsŭ la acéstă declaraţiune a Sultanului, pe câtŭ de categorică, pe atâtŭ şi de ameninţătóre.

Afacerea Mackenzie.

Ḑiarulŭ principelui Bismark, „Nordd. Allg. Zeitung“, vorbesce despre pretinsa aserţiune a d-rului Mackenzie — care a căutatŭ pe rĕposatul împĕratŭ Fridericŭ — către unŭ calaboratorŭ alŭ lui ,,Dagblad“ din Amsterdam, că elŭ n'a vrutŭ sĕ mărturiséscă în publicŭ diagnosa *bólei de racŭ* la reposatulŭ împĕratŭ Fridericŭ III, pentru-că în casulŭ acesta ar fi fostŭ probabilă întroducerea unei regenţe în Germania şi Fridericŭ nu s'ar fi mai pututŭ sui pe tronŭ. „Nordd. Allg. Ztg.“ atacă cu multă înverşunare şi duşmăniă pe Mackenzie şi-i impută, că elŭ ca unŭ neînsĕmnatŭ medicŭ englesŭ de principii radicale politice s'a încumetatŭ de a face pe consiliarulŭ unui cabinetŭ secretŭ spre a se amesteca în destinele naţiunei germane.

„Freisinnige Ztg“ condamnă aspru espectorările fóiei bismarkiane asupra lui Mackenzie şi pretinsa ei descoperire, că împĕratulŭ Fridericŭ ar fi renunţatŭ la tronŭ, décă ar fi fostŭ sigurŭ, că bóla lui este raculŭ. Numita fóiă ḑice, că este o cutezare a susţiné că împĕratulŭ Fridericŭ n'a fostŭ capabilŭ de a domni, pentru unii ómenî elŭ a fostŭ *încă prea capabilŭ*. Elŭ a dobênditŭ simpatia poporului prin virtuţile sale de regentŭ. Constituţia prusiană numai pe acela îlŭ eschide dela domnire, care este împedecatŭ cu desĕvîrşire de a domni. Dér bóla racului nu este o asemenea impedecare. Décă Fridericŭ s'ar fi gânditŭ la renunţare, n'ar fi esprimatŭ speranţa către parlamentŭ, că-şî va puté satisface pe deplinŭ datoriei sale de regentŭ. Dér se vede că unii ómenî (Bismarkianii) au voitŭ cu orî ce preţŭ sĕ-lŭ facă sĕ renunţe la tronŭ. In asemenî împrejurărî ne putemŭ închipui ce torturî sufletescî a trebuitŭ sĕ aibă împĕratulŭ Fridericŭ. Cei ce şi acum vorbescŭ astfelŭ despre elŭ, de sigurŭ că nu vorŭ câştiga aprobarea opiniunei publice.

Ilegalităţî unguresci.

Din *părţile Turḑii* nî-s'a trimisŭ o corespondinţă prin care nî-se arată prin fapte sĕvêrşite cum se calcă autonomia comunelorŭ şi se vatĕmă fără nicî o cruţare legile din partea funcţionarilorŭ maghiarî. Aşa în 29 Maiu c. s'a sĕvêrşitŭ în comuna Sându o alegere de notarŭ în loculŭ fostului notarŭ Jobágy, despre care scimŭ că a fostŭ mare persecutorŭ alŭ Românilorŭ şi care, după ce fŭ suspendatŭ pentru defraudare, s'a sinucisŭ. La alegerea noului notarŭ fisolgăbirĕu a pusŭ în candidaţiă trei Ungurî, tóte celelalte recurse le-a respinsŭ, aşa că alegĕtorii românî fără voia lorŭ au trebuitŭ sĕ alégă pe unŭ Ungurŭ, nefiindŭ admisŭ la votisare altŭ candidatŭ, decâtŭ Ungurŭ.

La alegerea de primarŭ, întêmplată totŭ în comuna Sându, fisolgăbirĕulŭ, cu numele Veres Anti, din vre-o 10 aspiranţî a alesŭ pe Ungurulŭ Karsai Elek, pe care l'a întăritŭ de primarŭ cu sila, măcarŭ-că au protestatŭ contra acéstA nu numai toţî alegĕtorii, ci şi însuşî alesulŭ primarŭ Karsai, care nu voia, orî póte nu se simţia în stare a primi oficiulŭ acesta. Ca colectorŭ şi cassirŭ a numitŭ fisolgăbirĕulŭ érăşî unŭ Ungurŭ, pe Barta Jozsef, în comitetulŭ comunalŭ se află 7 Ungurî.

Va sĕ ḑică aicî nu mai e vorba de alegere, ci numai de *denumire*. Aşa se face dreptatea ungurécă în comunele românescî ca Sându, în care 515 suflete suntŭ românescî şi abia 120 unguresci.

Fabrica de spirtŭ dela Bragadiru.

Fabrica de spirtŭ dela Bragadiru, înfiinţată abia în anulŭ 1882, a ajunsŭ deja sĕ fiă una din cele mai marî şi mai sistematice fabricî în România. Ea este proprietatea d-lui Marinescu Bragadiru, care — după cum cetimŭ în „Unirea“ — înfiinţă pe moşia sa dela Bragadiru nu numai acéstă fabrică de spirtŭ, ci şi una de drojdii, ér pentru sĕtenii din Bragadiru a lăsatŭ sĕ se clădéscă unŭ măreţŭ localŭ de şcólă pe spesele proprii.

Dela 1 Aprilie 1887 până la 31 Martie 1888, adecă în decursulŭ unui anŭ, susŭ ḑisa fabrică de spirtŭ a consumatŭ 4,963,350 Kilogr. de cereale, adecă aprópe 5 milióne. Spirtulŭ fabricatŭ din acéstă cantitate de cereale se urcă la 2 milióne 7,369 litri cu o medià de 96 grade contesimale. In numĕrŭ rotundŭ producţiunea anuală a fabricei dela Bragadiru se urcă la 2 milióne litri séu 20,000 hectolitri. Din producţiunea de mai susŭ, de 2,007.396 litri spirtŭ, s'au consumatŭ în ţéră 572,380 litri, s'au esportatŭ 967,673, au rĕmasŭ disponibilŭ la fabrică 647,343 litri. Va se ḑică cea mai*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

3

Snóve şi poveşti slavice

Istorisite după F. S. *Kraus*.

PAŞA DE OŢELŬ.

După ce mai umblă prin lume, ajunse într'altŭ oraşŭ mare; trecêndŭ prin elŭ, o fată îlŭ strigă dintr'unŭ palatŭ: „Feciorŭ de împĕratŭ, descalecă şi intră în curte!“ Feciorulŭ de împĕratŭ intră în curte şi sora cea mijlociă îî eşia înainte sĕ-lŭ îmbroţoşeze şi sĕ-lŭ sărute. Sora legă calulŭ frate-sĕu în grajdŭ, şi pe frate-sĕu îlŭ duse în palatŭ, şi-lŭ întrebă sĕ-i spue, unde a plecatŭ. Fratele îî povesti din firŭ în pĕrŭ tótă păţania şi la urmă întrebă: „Tu după cine eştî măritată?“ Eu m'am măritatŭ după împĕratulŭ şoimilorŭ; deséră vine acasă, decî va trebui sĕ te ascundŭ bine, că-i mâniosŭ focŭ pe cumnaţî.“ Cum a ḑisŭ, aşa a şi făcutŭ. Multă vreme nu trecŭ şi împĕratulŭ şoimilorŭ sosi. Impĕrătésa îî puse de mâncare sĕ cineze, dér împĕratulŭ strigă: „Mirósă a carne de omŭ aicî.“ Nevasta îî rĕspunse: „Ce sĕ miróse a carne de omŭ, bărbate?“ După multă vorbă, împĕrătésa întrebă: „Ce-ai face tu fraţilorŭ mei, décă ar veni pe aci?“ Impĕratulŭ rĕspunse: Celŭ mare şi celŭ mijlociu nu ar păţi-o bine, de celŭ micŭ nu m'aşŭ atinge.“ Impĕrătésa îî spuse, că frate-sĕu celŭ micŭ e în palatŭ. Impĕratulŭ porunci sĕ-lŭ scótă la lumină, sĕ-şî îmbrăţoşeze şi sĕ-şî sărute cumnatulŭ. „Bine ai venitŭ, cumnate!“ „Totŭ de bine sĕ aibî parte.“ Feciorulŭ de împĕratŭ se puse la cină cu cumnatu-sĕu, ér după masă împĕratulŭ şoimilorŭ îlŭ întrebă încătrău a pornitŭ? Elŭ îî povesti tótă păţania şi-i spuse că merge sĕ caute pe Paşa de oţĕlŭ. Impĕratulŭ şoimilorŭ îî grăi: „Lasă-te de gândulŭ ăsta, că nu scii cine-i Paşa de oţelŭ. Când a trecutŭ pe aicî, eu l'am aşteptatŭ cu cincî mii de şoimî şi m'am bătutŭ cu elŭ. Sângele a cursŭ până în genunchî, dér sĕ punemŭ mâna pe elŭ nu am fostŭ în stare. Tu singurŭ ce vei puté face? Decî întórce-te acasă; eu îţî dau bogăţii, câte îţî poftesce inima, ia-le şi pleacă. Feciorulŭ de împĕratŭ îî rĕspunse: „Mulţămim de sfatŭ, dér eu nu mĕ ducŭ acasă până nu voiu da faţă cu Paşa de oţelŭ;“ şi se gândia, că n'are elŭ de geaba trei vieţî. După ce vĕḑŭ împĕratulŭ şoimilorŭ că nu o scóte la nicî unŭ capĕtŭ cu cumnatu-sĕu, îşî smulse o pană din aripă, i-o dete lui şi-i grăi: „Ia pana asta cu tine, când vei ajunge la strîmtóre, aprinde-o că eu voiu veni cu tótă oştirea mea, sĕ te ajutŭ.“ Feciorulŭ de împĕratŭ luă pana, încălecă şi merse mai departe sĕ caute pe Paşa de oţelŭ.

Feciorulŭ de împĕratŭ mai rĕtăci multă vreme prin lume, până ajunse la altŭ oraşŭ, o fată îlŭ striga dintr'unŭ palatŭ: „Descalecă de pe calŭ şi intră în curte. Elŭ întórse calulŭ şi intră în curte. Sora cea mică îî eşia înainte sĕ îlŭ îmbrăţoşeze şi sĕ-lŭ sărute; sĕ îî ducă calulŭ la grajdŭ şi pe dênsulŭ în palatŭ. Fratele o întrebă: „Soră, ce e bărbatulŭ tĕu?“ Sora îî rĕspunse: „Bărbatulŭ meu e împĕratulŭ vulturilorŭ.“

Impĕratulŭ vulturilorŭ sosi séra acasă şi nevastă-sa îlŭ primi voiósă, dér elŭ întrebă cam mâniosŭ: „Ce omŭ a intratŭ în palatulŭ meu?“ Impĕrătésa rĕspunse: „Nu-i nimenî aicî!“ şi se puseră la cină. Impĕrătésa întrebă la cină: „Ce ai face tu fraţilorŭ mei, décă arŭ veni pe-aicî?“ Impĕratulŭ ḑise: „Pe celŭ mare şi pe celŭ mijlociu i-aşŭ ucide, pe celŭ micŭ nu, ci i-aşŭ da ajutorŭ câtŭ aşŭ puté mai multŭ“. Nevastă-sa îî ḑise: „Tocmai fratele celŭ micŭ a venitŭ la noî“. Impĕratulŭ porunci sĕ'lŭ aducă înaintea sa sĕ'lŭ sărute şi'î ḑise: „Bine ai venitŭ, cumnate dragă!“. Cumnatulŭ îî rĕspunse: „Totŭ de bine sĕ aveţî parte!“. Şi'lŭ poftiră la cină şi pe elŭ, ér după masă feciorulŭ de împĕratŭ le povesti, că elŭ a plecatŭ sĕ caute pe Paşa de oţĕlŭ.

Cum auḑi una ca asta împĕratulŭ vulturilorŭ îî ḑise: „Nu te pune cu diavolulŭ ăsta, cumnate, şi nu merge mai departe, rĕmâi la mine, că eu te voiu ţiné bine sĕ fi mulţămitŭ“. Dér feciorulŭ de împĕratŭ nu voia sĕ scie de vorbele lui şi se găti diminéţa de plecare şi plecă sĕ caute pe Paşa de oţĕlŭ. Până sĕ plece, împĕratulŭ vulturilorŭ îî dete o pană de aripă şi'î grăi: „Ia pana asta, cumnate, de vei ajunge la nĕcazŭ, fă focŭ şi aprinde pana, că eu voiu veni cu vulturii sĕ te ajutŭ“. Feciorulŭ de împĕratŭ luă pana şi plecă.

Umblă elŭ prin lume din oraşŭ în oraşŭ, până ce ajunse la o peşteră şi zări pe nevastă-sa. Nevasta se miră şi'î grăi: „Pentru Dumneḑeu, bărbate, cum ai pututŭ străbate până aicî?“. Feciorulŭ

mare parte din spirtulŭ fabricatŭ la Bragadiru a fostŭ exportatŭ. Têrgulŭ principalŭ pentru desfacerea spirtului în străinătate este Triestulŭ, unde spirtulŭ românescŭ a ajunsŭ sĕ formeze cam 60 la sută din totalulŭ stocului. După reproducerea cifrelorŭ de mai susŭ, étă ce cetimŭ în „Unirea“:

„Ne aducem cu toții aminte, că acum câțĭ-va anĭ, sub regimulŭ vechei convențiunĭ cu Austro-Ungaria, rampele gărilorŭ nóstre, și cu deosebire cea din Bucurescĭ, erau pline cu butóe de spirtŭ venitŭ din Pesta. Deși vecinii noștri Ungurĭ fabricau acestŭ spirtŭ din cereale cumpărate dela noi din țéră, cu tóte acestea ei reușiseră a omorî aprópe producțiunea indigenă a spirtului; ei făceau concurență mare și păgubitóre producțiunei române. Astă-dĭ lucrurile s'au schimbatŭ, prin primele de exportŭ acordate fabricanțilorŭ noștri, prin favórea acordată de legea pentru încuragiarea industriei în România, s'a datŭ industriei române unŭ avêntŭ puternicŭ, așa încâtŭ spirtulŭ românescŭ, prin calitatea lui superióră (celŭ dela Bragadir are 96^0 C.) și prin moderațiunea prețului sĕu, face o concurență puternică pe piața Triestului chiar spirtului unguresců, care ne inunda mai înainte“.

Intêmplărĭ diferite.

Ruptură de norŭ. A fostŭ grozavă diua de 21 Iunie pentru locuitorii comunelorŭ Durleșŭ și Chircedea din părțile Arieșului. Intre órele 4 și 5 după amédŭ nisce norĭ negri se grămădiră deasupra acestorŭ comune și o plóiă torențială se slobodi asupra lorŭ, care spălà cu desĕvêrșire stradele și agrii cu sĕmĕnăturile. Nu s'a mai pomenitŭ în părțile acelea o asemenea tempestate. Din Chircedea au fostŭ duse de apă în josŭ spre Durleșŭ: cai, vacĭ, porcĭ, bivolĭ, frânturĭ de carĕ, de plugurĭ etc. O vale ce curge prin comuna Durleșŭ eșì din alvia sa și dărîmà între altele și câteva case. Totŭ ce plutea pe apă a fostŭ dusŭ de sĕlbateca vale. Cărciumarii din comună au păgubitŭ mai vêrtosŭ, căcĭ numai hainele de pe ei n'au fostŭ duse de apă. Pagubele suntŭ fórte marĭ.

Impușcatŭ. Cărăușulŭ Petru Bozvanŭ din Feneșulŭ săsescŭ se dusese dilele acestea la fabrica de cărămidĭ de acolo cu scopulŭ ca sĕ ducă nisce cărămidĭ. In timpulŭ câtŭ se afla acolo însĕ, unŭ mânzŭ alŭ supraveghiătorului fabricei, Bartok N., sărì între caii cărăușului. Bietulŭ cărăușŭ alungà mânzulŭ și din asta causă supraveghiătorulŭ ìlŭ împușcà cu unŭ revolverŭ, rănindu-lŭ greu la unŭ piciorŭ. Rănitulŭ este în spitalŭ, contra lui Bartok s'a pornitŭ cercetare.

Literatură.

Amiculŭ Familiei, diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ, cu ilustrațiunĭ, apare în Gherla de 2 orĭ pe lună și costă 4 fl. pe anŭ. Redactorŭ și proprietarŭ: *Nicolau F. Negruțu.* — Nr 18 1 Iulie, cuprinde: Unŭ Don-Juan (novelă) de Iosifŭ Popescu. —Durerea mea (poesiă), de G. Simu. — Județulŭ (romanŭ), pe Th. Alexi. — Adevĕrulŭ (poesiă), de V.B. Muntenescu. — Epigrama mea (poesiă), de Tr.H. Popŭ. — Mâncăaurŭ (istoriă din Carpațĭ), de Lucreția Frențiu. — Elba! Napoleonŭ de M.P. — Pălăria cesornicarului (comediă în 1 actŭ), localisată de Doriau. — Ce este libertatea (poesiă), de G. Simu. — Diverse. — Glume etc. — Se mai află 2 ilustrațiunĭ: „Dușmanii“ și „Unde e briliantulŭ?“

Poesiile copiilorŭ în limbile: română, francesă și germană, adunate de *Maria Eniu Băltenu.* Formatŭ micŭ 8^0 pe 63 de pagine. Cuprinde 19 bucățĭ românescĭ, 20 franțuzescĭ și 13 nemțescĭ. Se póte procura dela „Librăria și Tipografia scólelorŭ“ din Bucurescĭ, cu prețulŭ de 80 banĭ.

Mulțămită publică

Despre banii incurșĭ cu ocasiunea ședinței publice, arangiate de *„Societatea de Lectură“* a tinerimei dela institutulŭ ped.-teologicŭ din Aradŭ la 1 (13) Maiu a. c., — ca oferte marinimóse în favorulŭ bibliotecei societății, din partea următorilorŭ Domnĭ:

G. Beșianŭ preotŭ în Chișĭu-Laz 5 fl., G. Florescu propr. Aradŭ 5 fl., Teod. Papp not. com., Comlaușiu, 4 fl., Dr. G. Vessa medicŭ, Socodarŭ, 3 fl., P. Chirilescu protopresv., Chitighazŭ. 2 fl., S. Cornea preotŭ, Rĕpsîgŭ 2 fl., N. Costanŭ locot. c. r., Aradŭ 2 fl., T. Filipŭ protopresv., Pestișiu 2 fl., Dr. C. Groza, medicŭ, Gurahonțŭ 2 fl., G. Lungu preotŭ, Ponorara 2 fl., dómna Carolina Nutta, Aradŭ 2 fl., Eliă Moga protopresv. Răbăganĭ 2 fl., St. Novacŭ 2 fl., P. Papp adv. Beiușiu 2 fl., Dr. G. Plopŭ adv., Aradŭ 2 fl., D. Popovicĭ preotŭ, Otlaca 2 fl., Moise Popovicĭ preotŭ Cieffa 2 fl., Emericŭ Ravasz fotografŭ, Aradŭ 2 fl., M. Russu 2 fl. Dr. Suciu subloćot. c. r., Aradŭ 2 fl., Ioanŭ Suciu not. com. în B. Comloșŭ 2 fl., St. Tămășdanŭ preotŭ, Pecica-română 2 fl,, N. Tițione căpit. c. r. Aradŭ 2 fl., N. Zaslo preotŭ Seleușŭ 2 fl., Nic. Zigre adv., Oradea-mare 2 fl., N. N. 2 fl., Nic. Ardeleanŭ oficiantŭ, Aradŭ 1 fl. Babescu, Aradŭ 1 fl. Beleșŭ preotŭ, Odvoșŭ 1 fl., I. Beleșŭ adv. Aradŭ 1 fl., d-na Iul. Bocșian, Curticiu 1 fl., Teodorŭ Ceontea prof. sem. Aradŭ 1 fl., I. Cĭoara preotŭ, Micalaca 1 fl., d-na Comloșianŭ, Aradŭ 1 fl., I. Cornea 1 fl., d-na Maria Curea 1 fl., I. P. Desseanŭ adv., Aradŭ 1 fl., Eliă Dogarŭ cap., Aradŭ 1 fl., A. Filipŭ 1 fl., d-nișóra Marióra Golometi, Aradŭ 1 fl., I. Groza protopresb. Halmagiu 1 fl., Drnd. I. Groza preotŭ, Almașŭ 1 fl., Aug. Hamsea ref. cons. și directorŭ sem. Aradŭ 1 fl., I. Herbai 1 fl., F. Lessetz, Aradŭ 1 fl., I. Luca subjude reg. 1 fl., I. Lungu subjude reg. 1 fl., d-na Magdu, Aradŭ, 1 fl., V. Mangra ĭeromonach, Aradŭ 1 fl., Ig. Mărgineanŭ, căpit. c. r. Aradŭ 1 fl., E. Mihaiu comerc. Pesacŭ 1 fl., I. Morărescu 1 fl., Nicotinoviciu 1 fl., G. Opreanŭ preotŭ, Vălcanĭ 1 fl., Tr. Pacu 1 fl., G. Pappŭ archiv. cons., Aradŭ 1 fl., Dr. P. Piposŭ prof. sem, Aradŭ 1 fl., Teodorŭ Petroviciu preotŭ sêrb., Aradŭ 1 fl., Alexiu Popoviciu preot Otlaca 1 fl., Victorŭ Popoviciu preotŭ Ciaba 1., Stef. Popoviciu preotŭ 1 fl.; G. Purcariu contabilŭ cons. Aradŭ 1 fl. Drnd. Traianŭ Puticiu prof. sem. Aradŭ 1 fl. A. Rocneanŭ, Aradŭ 1 fl. E. Ro manŭ 1 fl. V. Rusu 1 fl. D-șora Rubenescu Aradŭ 1 fl. Dr. I. Trăilescu prof. sem. Aradŭ 1 fl. P. Tempea v. protop. Toraculŭ mare 1 fl. I. Vuculescu 1 fl. Iul. Vuia înv. B.-Comloșŭ 1 fl. H. 51 cr. S. B. 50 cr. N.N. 50 cr. Titu Guleșŭ, Semlacŭ 50 cr. N. Julanĭ 50 cr. Ilica înv., Butenĭ 50 cr. T. Lazarŭ adv. Oradea-mare 50 cr. N. Mercea 50 cr. Olariu preotŭ, Gaiu 50 cr. Tr. Vățianŭ 50 cr. A.P. 40 cr.

Ulteriorminte ni s'a trimisŭ pe calea postală 6 fl. din partea Ilustrității Sale Dlui Mocsonyi proprietarŭ mare în Capolnașŭ.

Priméscă decĭ m. o. publicŭ și pe calea acésta publică, cea mai profundă mulțămită pentru sprijinulŭ oferitŭ.

A r a d ŭ, la 8 Iunie 1888 st. n.

V. Magdu, secretarŭ. **George Micleu**, cassarŭ.

CUNUNIĂ.

Duminecă, 19 Iunie v. c., la órele 10 a. m. se va cununa în biserica S. Nicolae din locŭ d-lŭ *Radu R. Pascu* cu d-ra *Zoe A. Zănescu.* — Sincerile nóstre felicitărĭ tinerei părechĭ!

DIVERSE.

Unŭ orașŭ nou. O nouă dovadă despre iuțéla cu care rĕsarŭ și crescŭ orașele americane ne dă orașulŭ Garibaldi, lângă Buenos Ayres, care peste câte-va sĕptĕmânĭ trebue sĕ fiă gata pentru 4000 de emigranțĭ italienĭ, carĭ aștéptă sĕ se mute acolo. Orașulŭ se va compune din 800 de case, între carĭ o primăriă colosală, unŭ oficiu poștalŭ telegraficŭ și telefonicŭ, unŭ palatŭ de justițiă și o bibliotecă. Noulŭ orașŭ are deja o canalisațiune perfectă; hotelurĭ, cafenele, tranvai, bulevardurĭ, chioscurĭ de musică, unŭ teatru, o biserică mare a sfintei Rosa (numele mamei lui Garibaldi) și o statuă a lui Garibaldi înaltă de 8 metri. In diua sfințirei orașului va apăré acolo primulŭ numĕrŭ dintr'unŭ jurnalŭ democraticŭ „Il Garibaldino“.

Despre celŭ mai tînĕrŭ principe de corónă. Principele de corónă în etate de 6 anĭ, celŭ mai mare fiu alŭ împĕratului germanŭ, va ocupa în curêndŭ unŭ nou palatŭ și lecțiunile sale suntŭ de acum separate de acele ale fraților sĕi. Principele de corónă va căpĕta propriele sale grajdurĭ și proprii sĕi cai. Pentru persóna principelui se numì unŭ medicŭ deosebitŭ. Elŭ are unŭ mareșalŭ de curte și cavalerii sĕi de onóre. Regulamentulŭ cassei prusiane nu face deosebire în ce etate se află principele de corónă. Regulele etichetei rĕmânŭ aceleașĭ. Din mai multe părțĭ s'a observatŭ că principele Henricŭ, fratele impĕratului făcù o visită *în mare ținută* și decoratŭ cu diferitele ordine principelui de corónă, nepotului sĕu.

Pocalulŭ lui Corvinŭ. Unŭ amatorŭ de antichitățĭ a oferitŭ comunei Wiener-Neustadt suma de 100,000 fl. pentru pocalulŭ lui Corvinŭ, care se află în proprietatea museului de antichitățĭ din acea comună. Acéstă ofertă a datŭ nascere la vii discuțiunĭ, și cu tóte că este însemnată și deși comunitatea acésta nu se póte numì bogată, totușĭ s'a pronunțatŭ majoritatea în contra vinderei. Pocalulŭ lui Corvinŭ are însemnătatea sa specială pentru numitulŭ orașŭ. Este sciutŭ, că pocalulŭ s'a dăruitŭ din partea lui Corvinŭ dimpreună cu chipulŭ sĕu, cetățenilorŭ spre semnŭ de recunóscere pentru fidelitatea ce au dovedit'o pentru împĕratulŭ lorŭ. Pocalulŭ este o lucrare de artă antică, pórtă inscripțiunea anului 1462 și pe lângă alte multe ornamente mai suntŭ încrustate și insemnele familiei lui Corvinŭ, care represintă unŭ corbŭ cu unŭ inelŭ în ciocŭ. Acum cântăresce pocalulŭ după ce s'au mai deslipitŭ din ornamente, și după ce au dispărutŭ multe din monedele cu carĭ era împodobitŭ încă 5 punțĭ 24 lotĭ.

ULTIME SCIRĬ.

Londra, 28 Iuniu. Corespondentulŭ diarului „Standard“ la Berlinŭ dă ca sigură scirea că Vilhelm alŭ II se va îmbarca la 14 Iuliu cu o suită numerósă pentru a merge la St. Petersburgŭ, unde va sta mai multe dile.

Parisŭ, 27 Iunie. Socialiștii germanĭ au adresatŭ lui Wilhelm II și prințului de Bismarck scrisorĭ amenințătóre. Wilhelm II a fostŭ fórte impresionatŭ de acésta. Se iau marĭ mĕsurĭ de precauțiune. Se vorbesce de arestărĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	850	„	8.51
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.32
Imperialĭ	„	10.30	„	10.32
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	112.—	„	113.
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.80
Renta de hârtiă 5%	88.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	96.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.75
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Renta de hârtiă austriacă	80.75
Renta de argintŭ austriacă	81.60
Renta de aurŭ austriacă	111.60
Losurĭ din 1860	138.50
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	864.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	298.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	304.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germane	61.75
Londra 10 Livres sterlinge	125.20

☞ La numĕrulu acesta se adaugă unŭ prospectŭ alŭ băilorŭ și isvórelorŭ din Borsecŭ.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

de împĕratŭ în povestì pățaniile sale și'i dise: „Nevastă, dragă nevastă, vino sĕ fugimŭ“. Nevasta'i rĕspunse: Incătrău sĕ fugimŭ, că Pașa de oțĕlŭ ne-ajunge; pe tine te va omorî, pe mine mĕ va prinde“.

Dér feciorulŭ de împĕratŭ scia, că are trei viețĭ și stăruia sĕ fugă amêndoi și porniră. Pașa de oțĕlŭ aflà îndată, pornì după ei degrabă, îi ajunse și'i vorbì feciorului de împĕratŭ: „Hĕi crăișorule, ai vrutŭ sĕ'mĭ furĭ nevasta, dér de astă dată te lasŭ cu viéță, că eu n'am uitatŭ că țĭ-am dăruitŭ trei viețĭ, dér sĕ nu îndrăsneșcĭ sĕ mai dai pe la mine, că e vai de capulŭ tĕu!“.

Pașa de oțĕlŭ îșĭ luà femeea, ér feciorulŭ de împĕratŭ rĕmase singurŭ și nu șcia ce sĕ facă. La urma urmelorŭ se hotărî sĕ mai cerce odată, sĕ'șĭ ia nevasta, se duse la peșteră și aștepta până sĕ plece Pașa de oțĕlŭ de-acasă, și fugì cu nevasta. Pașa de oțĕlŭ aflà îndată, ajunse pe feciorulŭ de împĕratŭ, puse o săgétă în arcŭ și grăì: „Vréi sĕ morĭ de săgétă orĭ de paloșŭ?“. Feciorulŭ se rugă de Pașa de oțĕlŭ, sĕ nu-lŭ omóre și Pașa îi grăì: „Ițĭ mai dăruescŭ odată viéța, dér sĕ nu mai îndrăsneșcĭ sĕ vii după femeea asta, că nu'țĭ mai dăruescŭ dilele, ci te omorŭ“. Pașa de oțĕlŭ luà femeea și o duse, ér feciorulŭ de împĕratŭ rĕmase singurŭ, și se gândia cum sĕ-șĭ scape nevasta și dicea: „Ce sĕ mĕ temŭ eu de Pașa de oțĕlŭ, doră mai am douĕ viețĭ în mine, una dela Dumnedeu, alta dela elŭ“.

A doua di feciorulŭ de împĕratŭ se întórse la peșteră și'i dise nevestei: „Vino sĕ fugimŭ“. Pașa nu era acasă, dér îi ajunse degrabă și strigà: „Stăi tu. voinice, stai, că acum nu mai te ertŭ!“. Feciorulŭ de împĕratŭ se spărià și se rugà, sĕ-lŭ erte. Pașa de oțĕlŭ îi dise: „Ițĭ mai cinstescŭ odată viéța; trei viețĭ țĭ-am datŭ, trei țĭ-am ertatŭ, la mine nu mai ai nimicŭ; decĭ du-te acasă și sĕ nu îndrăsnescĭ sĕ mai dai pe aicĭ, că'țĭ rĕpunŭ dilele!“.

Feciorulŭ de împĕratŭ vĕdŭ că nu o scóte la cale cu Pașa de oțĕlŭ și plecà spre casă amărîtŭ până în fundulŭ inimii, dér îșĭ aduse aminte de ce'i diseseră cumnații, dându-i penele. „Totŭ mĕ mai întorcŭ odată, sĕ'mĭ iau nevasta și de va fi de lipsă, aprindŭ penele sĕ vie cumnații sĕ mĕ ajute“.

Cum a grăitŭ așa a făcutŭ. Feciorulŭ de împĕratŭ se întórse și zărì pe nevastă-sa în brațele Pașei de oțĕlŭ. Décă se duse Pașa de oțĕlŭ de-acasă, feciorulŭ de împĕratŭ veni la nevastăsa; nevasta îi dise: „Pentru numele lui Dumnedeu! Ți s'a urîtŭ de viéță, de mai vii pentru mine pe-aicĭ?“ — Feciorulŭ de împĕratŭ îi spuse, că cumnații vinŭ sĕ-lŭ ajute, de va ajunge la nevoiă, și că așa s'a hotărîtŭ sĕ mai cerce odată, sĕ o scape din peștera Pașei. Elŭ pornì cu dênsa, dér Pașa de oțĕlŭ înțelese ce se întêmplà cu nevasta lui și le strigà de departe: „Stăi tu, stăi crăișorule, că de mine nu mai scapĭ!“.

Cum vĕdŭ feciorulŭ pe Pașa de oțĕlŭ, scóse penele din busunarŭ și amnarulŭ, făcù focŭ și aprinse penele. Dér Pașa de oțĕlŭ ìlŭ ajunsese, scóse paloșulŭ și tăià pe feciorulŭ de împĕratŭ în douĕ. Impĕratulŭ smeilorŭ venia tocmai atuncĭ cu smeii și împĕratulŭ șoimilorŭ cu șoimii, și împĕratulŭ vulturilorŭ cu vulturii; toțĭ trei împĕrații se bătură cu Pașa de oțĕlŭ, de curgea sângele vale, dér Pașa de oțĕlŭ scăpà și fugì cu nevasta. (Va urma.)

De închiriatŭ

suntŭ dela St. Mihailŭ 1888 încolo, în casa Nr. 564 din cetate, strada vămei, pe mai mulţĭ anĭ, preste totŭ sĕu în parte, bolta cu magazine, unŭ cuartirŭ în catu de josŭ şi unŭ cuartirŭ în catu de susŭ.

Ofertele verbale şi în scrisŭ le primesce până la 7 Iuliu 1888 st. nou curatorulŭ bisericei sf. Nicolae, d-lŭ *Sterie Stinghe*, Scheiu, Prundŭ, unde se dau şi informaţiunĭ mai de aprópe.

De închiriatŭ.

Dela S-tu Mihailŭ încolo următórele case în suburbiulŭ Scheiu:

a) Casa Nr. 1388 în Prundŭ pe 1 anŭ.

b) Casa Nr. 1391 în Strada mare } pe câte 3 anĭ.
c) Casa Nr. 1541 laterală în Gróverĭ } pe câte 3 anĭ.

Doritorii de a lua în chiriă una sĕu alta din aceste case sĕ binevoéscă a se adresa prin ofertŭ în scrisŭ sĕu verbalŭ până la **7 Iuliu a. c. st. nou** la Epitropulŭ **d-nu Sterie Stinghe** în **Scheiu, Prundŭ No. 426.**

87,3—2

Epitropia bisericei Sf. Nicolae.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Domnii, ce se abonézǎ din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

„Administraţiunea Gaz. Trans“

PUBLICAŢIUNE.

În ḑiua de *19 Iunie st. v.* (1 Iuliu st. n.) a. c. la órele 2 p. m. se va ţiné în cancelaria comitetului parochialŭ dela biserica sf. Adormirĭ din Satulungŭ (Hosszufalu) o *licitaţiune minuendă* asupra *mai multorŭ reparaturĭ*, ce se cerŭ la biserică şi la şcólă. Preţulŭ strigării va fi dela suma de 1315 fl. v. a.

Ofertele în scrisŭ se primescŭ până la începerea licitaţiunii.

Condiţiunile speciale se potŭ vedé în fiecare ḑi în edificiulŭ scólei dela acéstă biserică.

Comitetulŭ parochialŭ.
Voicu Roşculeţŭ,
preşedinte parochialŭ.

89,3—2

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédḑĭ
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

70

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractézǎ cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½ — 3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda sĕu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa sĕu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de şcólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprinḑêndŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de către preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparanḑĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în panḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.